

IZHAJA VSAK DAN

Čudi ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Psemalične šteje, se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Pestoju, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje, po 5 nvd. (10 stot.)

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 belona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtice, zahvale, poslanice, oglasi donarnih zavodov po 30 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne odziva. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: na celo leto Kren 2-20, na pol leta Kren 2-10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik: Inzeratni list „Edinost“. — Tiskarna: Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Polno-bratnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Pred srbskimi operacijami

Napadi na Djakovico, Prizren in Kičevo.

Albanska vstaja.

DUNAJ 26. (Izv.) V uradnih srbskih krogih se označuje položaj na meji kot jako resen. Ta srbska izjava kaže, da se Srbi dobro zavedajo velikih težkoč, ki jih čakajo ob priliki potlačanja albanske vstaje. Gotovo je tudi res, da je prišla Srbija v te težkoče le radi malomarnosti veleisl napram vprašanju rešitve a banskega problema. Veleisl, ki so ustanovile avtonomno Albanijo, so zamudile obenem prilik, da jo tudi organizirajo in poskrbe za mir in red v državi. Če bo Srbija konečno primorana, da se odloči za ostrejšo postopanje proti Albaniji, nastane nevarnost, da bodo pri tem zadeti tudi interesi veleisl, zlasti pa Avstrije in Italije, vsled česar nasranejo lahko nedogledne posledice.

Belgrajski vladni krogi se te nevarnosti dobro zavedajo in v merodajnih srbskih krogih se zatrjuje, da za enkrat ni misliti na ostrejšo srbske operacije proti avtonomni Albaniji. Srbija se bo zadovoljila s tem, da stre vstajo na domačih tleh in si dobro zavaruje mejo. Če pa bi se albanski vpadi hoteli ponavljati in če bi Albanci hoteli motiti miren razvoj srbske države, v tem slučaju bo Srbija pustila vse oziroma v veleisl in napravila mir in red tudi v Albaniji sami.

Pred par dnevi je, kakor znano, izročila srbska vlada veleislam noto, kjer pojasnjuje položaj na meji. Danes sta Avstrija in Italija že izjavili v Belgradu, da jemljeta srbsko noto na znanje, da pa svari Srbijo pred kakimi prenapetimi koraki, ki bi otežkočili mednarodni politični položaj. Baje sta tudi Nemčija in Anglija isto nasvetovali belgrajskemu kabinetu.

Vesti, ki so prišle tekom današnjega dne iz Belgrada o gibanju albanskih čet, poročajo, da se albansko prodiranje uspešno nadaljuje. Albanci so v treh kolonah in v treh smereh udarili na srbsko ozemlje, kjer požigajo, ropajo in more. Prve srbske čete pridejo na bojišče šele v nedeljo in kakor hitro prično Srbi z operacijami, je pričakovati, da bo albanska vstaja kmalu potlačena.

Operacije albanske armade.

BELGRAD 26. (Izv.) Albanska vstaja se vedno bolj širi. Upornikom se pridružujejo nove vataške čete. Ena velika albanska kolona prodira proti Bitolju, druga pa proti Skoplju. Pri Ohridu je prišlo do krvavega boja, kjer so imeli Albanci naravnost velikanske izgube. Srbske čete ki so bile jako maloštevilne, pa so se končno valed izdanega generalnega povelja umaknile.

Privatne vesti iz Prizrena pravijo, da oblega Prizren nad 6.000 Albancev. V mestu se nahaja mala srbska posadka, ki ima tudi nekaj topov. Posadka je dosedaj junaško odbila vse albanske naskoke. V mestu je beje izbruhnil požar in del alban

skega prebivalstva je ponovno streljal na srbske vojske. Poveljnik posadke je odredil radi tega strogo hišno preiskavo.

Pri Djakovici so doživeli Albanci silen poraz in so v divjem neredu sbežali nazaj v gore. Cele pokrajine, kjer so bežali, so popolnoma opustošene, prebivalstvo pa poklano.

BELGRAD 26. (Izv.) Glavna albanska sila stoji med Dibro in Strugo. Čudna je bila usoda mesta Kičeva. Mestni načelnik je dobil že pred par dnevi obvestilo, da nameravajo Albanci udariti na mesto in je radi tega ukazal prebivalstvu, naj takoj zapusti mesto, kar je prebivalstvo tudi storilo. A Albanci le niso prišli; ko se je prebivalstvo radi tega prišlo polagoma vračati, so se nenadoma pojavile močne albanske čete. Razvil se je silen boj, kjer so imeli Albanci velikanske izgube. Pred mestom se zbirajo vedno nove albanske čete. Srbska posadka se hrabro brani.

Poglavarji plemen Hoti in Grudi v avdienci pri kralju Nikoli.

CETINJE 26. (Izv.) Kralj Nikola je sprejel danes v avdienci poglavarje albanskih plemen Hoti in Grudi. Poglavarji so mu izjavili, da obsojajo vataško gibanje upornikov in da žele živet v prijateljskih odnosih s Črnogorci. Poglavarji so tudi potrdili, da gre pri sedanjem gibanju za zunanje mahinacije in da je večina Albancev nahujskana. Kralj je delegaciji odgovoril, da bo postopal proti upornikom brezobzirno.

Položaj jako resen.

BELGRAD 26. (Kor.) Srbski tiskovni urad poroča: Položaj v albanskem obmejnem ozemlju je vsled prodiranja Albancev silno resen. Albanci nadaljujejo s svojimi vpadi na raznih točkah. Srbi pošiljajo ne prestanto ojačenja na mejo. Kakor hitro pride srbska armada v napadeno ozemlje, bo v kratkem napravljen red.

ATENE 26. (Kor.) „Agence d'Athènes“ odločno dementira vesti italijanskih listov, da bi Grki v Epiru zatirali albansko prebivalstvo.

ATENE 26. (Kor.) „Agence d'Athènes“ poroča iz Korice: Srbi so včeraj ob 7 zvečer zapustili Starovo in odšli v Ohrid. Prebivalstvo Starova je iz strahu, da bi vas zasedli Albanci, brzojavno zaprosilo grškega poveljnika v Korici za pomoč.

Bolgarski oficirji med albanskimi uporniki.

SOFIJA 26. (Kor.) V nekem intervjuu je zunanji minister Genadjev kategorično zavrnil vse vesti, da bi se nahajali med albanskimi uporniki bolgarski oficirji, še manj pa, da bi bili za albanskim gibanjem skriti tudi Bolgari.

deli boste, da sem odkritosrčna — da, maščujem se nad vami in le iz tega vzroka sem se zaročila, se omožim; za vso ono bol, ki ste mi jo provzročili, se maščujem, in hočem vas užaliti in žalostiti.

„To se vam je posrečilo, milostna gospa,“ je odvrnil poveljnik, „žalostite me, žalostite globoko. Kar pa se tiče moje krivde, očitno, ki mi jih delate, hočem govoriti z isto odkritosrčnostjo, kakor ste vi storili to. Bolim se enostavno, da bi bila vloga prijatelja in zaupnika pri tako dražestni ženi, kakor ste vi, prekočljiva, prenevarna.“

„Zahvalim naj se, kaj ne?“ je rekla Marianne, sklonivši se doli do vratu svojega konja. A po presledku je nadaljevala v ironičnem tonu: „Nu, in sedaj? Sedaj se začnejo iznova in vi — pojdete zopet?“

„Ker se poročite, ni več potrebno.“

„In če se ne poročim — no, kaj pa potem?“

Mlad mož ni imel časa, da bi odgovoril na to čudno, zmedljivo vprašanje, kajti, predno je našel besedo, je ta teta-tete kotil jezdec, ki je pridrel v kratkem galopu.

„Gerard!“ je zaklicala mlada žena in je dostavila mirno: „To je presenečenje; prišel naj bi bil že zvečer, porabil je gotovo nočni vlak. Kako ljubozna nestrpnost! Gospod de Frimuse, prosim vas, bodite prijazni, prav prijazni napram njemu!“

Srbske pomožne čete za Bitolj.

BELGRAD 26. (Izv.) Vsled zavzetja Dibre od strani Albancev, namerava poslati srbska vlada močna ojačenja v Bitolj. V to svrhu se namerava obrniti na grško vlado s prošnjo, da dovoli transport srbskih čet preko Soluna po železnici v Bitolj. Da doseže svoj namen, hoče privoliti Srbija Grški v grškem šolskem vprašanju nekaj koncesij.

Napeti odnosi med Grško in Turčijo.

ATENE 26. (Izv.) Kakor se izjavlja v grških političnih krogih, postajajo odnosi med Grško in Turčijo vedno slabši. Tozadevno so se že opetovano vršila posvetovanja grškega ministrskega sveta, ki se je posvetoval o vseh eventualnostih, ki lahko nastanejo iz tega. Ministrski svet je poročal kralju o položaju in ga naprosil, naj prekine svoje potovanje po Evropi in se vrne v domovino. Resni politični krogi izražajo mnenje, da ni izključeno, da pride med Grško in Turčijo do zopetnega krvavega spopada. Bistvo nesporazumljenj med obema državama tvori vprašanje Egejskih otokov in pa obnovitev onih privilegijev, ki so jih imeli Grki v Turčiji pred izbruhom balkanske vojne.

Turki hočejo zasesti tudi Dedegač.

ATENE 26. (Kor.) „Agence d'Athènes“ poroča: Grška vlada je naročila svojim poslanikom, naj urgrajo pri vevlastih odgovor glede vprašanja Dedegača, ker postajajo vsled navzočnosti več tisoč turških irregularnih vojakov, težkoče vedno večje.

Srbija in Grška.

ATENE 26. (Kor.) Na različne vesti inozemskih listov, da je prišlo med Srbijo in Grško do nesporazumljenja, izjavlja „Agence d'Athènes“, da so vse silnice vedno popolnoma izmišljene. Med obema vladama vlada popolno soglasje.

Kralj Ferdinand odpotuje v tujino.

SOFIJA 26. (Kor.) „Agence telegraphique Bulgare“ poroča: Kralj Ferdinand odpotuje v kratkem v tujino in sicer v kako zdravišče.

Ministrski svet.

DUNAJ 26. (Izv.) Popoldne se je vršila seja ministrskega sveta, ki se je bavila v političnem položajem in pripravami za jesensko zasedanje parlamenta. Razpravljalo se je zlasti o predpripravih za pravno akcijo na Češkem, ki se prične v kratkem in o situaciji v Galiciji. Govorilo se je tudi o novih vojaških zahtevah. V političnih krogih se zatrjuje, da vlada v vladnih krogih jako malo razpoloženja za sklicanje državnega zbora, temveč je vlada odločena, sklicanje parlamenta kolikor mogoče zavlačevati. Tudi se stavijo jenskem zasedanju parlamenta slabe prognoze.

Seja Poljskega kluba.

DUNAJ 26. (Izv.) Danes se je vršila seja Poljskega kluba, ki se je pečala s slabim gospodarskim položajem v Galiciji. Seje so se udeležili tudi voditelji Rusin-

Maurice se je priklonil.

Gerard de Combaleu je bil velik, elegant, krepko zgrajen mlad mož, ki pa se je zdel že nekoliko doživet; bil je čeden, ali navaden in se ni kazal, se svojim zaspamim pogledom, posebno duhovitega. Toda lastna mu je bila neka dobrodušnost; po kavarah in za kullami je bil doma, tam je kaval na Don Juana in dobrega družabnika, sicer je bil po družinskih pojmi poštenjak, ki se je znal precej boriti in je že prebil marsikak dvoboj.

Markiza se je spustila v lahek dir in jahala svojemu bratranču naproti. Nudila mu je roko in rekla: „Dobro došel, bratranec.“ In zaobrnivši se nekoliko v sedlu, je nadaljevala Mauricu: „Gospod de Frimuse, moj bratranec de Combaleu, a temu poslednjemu: „Gerard, gospod poveljnik de Frimuse, prijatelj mojega moža.“

Pri tem predstavljanju sta se moža pordavila nekoliko hladno; kajti, če je bil tje na svetu človek, ki bi ga bil Maurice najraje ovrkal se svojim jezdnim bičem, je bil to gotovo Gerard; in tega poslednjega, pa naj je bil sicer še tako dobrodušen, je silno jezilo, da je njegova nevesta sama jezila na izprehod s tem mladim elegantnim oficirjem. Ali, ker se je smatral toliko kakor že oženjenega, ni pripisoval stvari prevelike važnosti; omračeno čelo se mu je zjasnilo pri prvih besedah uljudnosti, ki jih je izpregovoril do njega de Frimuse, da se tako

skega kluba. Jutri bodo Poljaki in Rusi konferirali s Stürgkhom in predložili svoje gospodarske zahteve za Galicijo. Do zborovanja galiskega deželnega zbora še ne pride kmalu.

Avdijske pri cesarju.

DUNAJ 26. (Kor.) Cesar je sprejel danes opoldne šefa bosenske deželne vlade, fzm. Potioreka, v daljši posební avdienci. Ob dveh popoldne je bil v avdienci zunanji minister grof Berchtold.

Grof Tisza na Dunaju.

BUDIMPEŠTA 26. (Kor.) Ministrski predsednik grof Tisza odpotuje danes ponoči na Dunaj.

Rojalistično gibanje na Portugalskem.

MADRID 26. (Kor.) Tukajšnji listi poročajo iz Badajosa, da skušajo portugalski zarotniki na raznih krajih izzvati manjše nemire, da bi tako odvračili pozornost vlade na vpad rojalističnih čet na severnem Portugalskem.

LIZBONA 26. (Kor.) Kakor poroča „O Mundo“, je hotelo pet sindikalistov pmoči vlomiti v park ministrskega predsednika Coste in ga, kakor hitro bi se pojavil pri oknu, takoj ustreliti.

Železniška nesreča na Ruskem.

PETROGRAD 26. (Kor.) Na postaji Sulin je skočil vlak, ki je odhajal iz Moskve v Kavkaz, s tira. Osem potnikov je bilo nevarno ranjenih.

Zasvetila je velika luč!

V silni hudič tudi muhe žre — pravi znani slovenski, sicer nekoliko neuglajeni, ali resnični pregovor. In drugi znani pregovor pravi, da se potapljači se, oprijemlje tudi slamice.

Težko je braniti slabo stvar. To se vidi sedaj na naših italijanskih in žoljmi zvezanih listih. Zato se v svoji borbi proti znanim naredbam tržaškega namestnika, oziroma v brambi — pravice tujih podanikov do javnih služb na avstrijskem teritoriju motajo okoli jedra vprašanja kakor mačka okoli vrele kaše.

Vprašanje je vendar enostavno: Ali je nameščanje inozemcev po javnih službah v Avstriji dovoljeno po avstrijskih zakonih, ali ni dovoljeno; in ali je to koristno, ali škodljivo za domače prebivalstvo?

Ravno temu dvojnemu odločilnemu vprašanju se trdovratno izogibljajo oni, ki napadajo tržaškega namestnika radi onih naredb. Tem bolj pa se love za drugimi, recimo politično-oportunističnimi — pretvezami, da bi branili pozicijo, ki je enostavno neizdružljiva tako pred jasnimi avstrijskimi zakoni, kakor tudi spričo istotako jasne dolžnosti organov, da ne ubijajo koristi lastnega domačega prebivalstva edino le v namen, da ne bodo kje v inozemstvu ozlovoljeni radi tega.

Italijanski in sorodni jim nemški listi se postavljajo na stališče, kakršnega ne bi se upal javno usvajati nikdo v nobeni drugi državi: da naj se namreč državni zakoni in korist domačega prebivalstva umikajo iz strahu pred inozemstvom.

Na to monstruozno stališče se je postavil tudi nemški liberalni list „Salzburger

pokori prošnji Marianne. Tako so jezдили vs trije proti gradu in so menjavali v tonu najboljšega sporazumljenja razne banalne fraze.

Dospevši pred grad, je Marianne pozvala poveljnika, naj se udeleži zajutka; on pa se je opravičil in ni ga več slišala. Poslovil se je. A ko ga je mati doma bolelo radovedno izpraševala, je odgovoril le, da je promenada, ki se je je pridružil tudi bratranec, minula čisto mirno ter je dostavil: „Moreš spati mirno, ljuba mamica!“

VIII.

Marianne je iskala tega dne samote; predpoldne se je zaprla v svojo sobo, a popoldne se je cele ure sprehajala po razsežnih poteh svojega parka. O čem je razmišljala? Kaj se je moglo goditi v duši mlade žene? Ali se je je poroka z bratrancem, potem, ko je nje proklamacija služila gotovemu skritemu namenu, zdela sedaj nepotrebna, nadležna? Ali je res mislila na to, da bi jo preklicala?

Samo kako? Saj je bilo vse toliko kakor dovršeno, vse formalnosti so bile rešene in dan poroke določen; kako pametno in dostojno pretvezo naj bi parabla? Kako bi bilo to možno brez škandala, brez pohujšanja, ne da bi krillala oziroma družbe, ko vendar ni imela ni najmanjšega vzroka? (Dall'e)

PODLISTEK

Prisega.

Spisal OCTAVE FEUILLET.

Na resnem, kratkem, skoro prevzetnem tonu je spoznal Maurice, da jo je krivo sodil in da je zavestna.

„Da, milostna gospa,“ je odvrnil zelo resno, „zamerjam vam zelo.“

„Vem, da ne ravnam prav, ali — vi sami ste krivi na tem.“

„Jaz?“

„Da,“ vi, edino vi! Zakaj ste me zapustili? Če ste bili res pozvani v službo — na čemer pa dvomim nekoliko — zakaj mi niste pisali, zakaj mi niste podali vsaj enega znaka zanimanja, sočutja? Če sem obsojena, naj živim brez ljubezni, menite-li, naj se odrečem tudi prijateljstva? In v mojem položaju — to veste dobro — nisem mogla imeti odkritosrčnega prijatelja. Le v prijateljstvu moža, kakršen ste vi, bi se mogla morda tešiti radi svojega zgrešenega življenja; vsaj nadejala sem se; bile so sanje, ki ste jih vi razdejali neusmiljeno. Bežali ste, zapustili ste me, mi provzročili žalost, da, žalili ste me! In jaz naj bi sprejela to kar tako mirno! Menite pač, da sem tako neobčutna, kakor statue v mojem vrtu. Nu, pa, sedaj se maščujem, dragi gospod. Vi-

Volksblatt“ v članku, ki ga posnemlje včasih „Piccolo“ z vidnim zadovoljstvom. Argument je sicer tako reven in klavenski, da le ovaža zadrego radi popolnega pomanjkanja vsakega veljavnega argumenta. Kakor smo že rekli — v sili ljudi tudi muhe žre!

In tako se „Piccolo“ naslaja tudi na tej nečedni — muhi!

Naj citiramo malo! Karakteristično in važno je že to, da solnograški list precej ugodoma priznava, da mu jedro vprašanja ne diši, kajti izjavlja, da se noče baviti z juridično stranjo vprašanja nameščanja renjilcev v javnih službah v Avstriji. In „Piccolo“ sam pa naglašja, da se mu zdi, da solnograški list ni celo dovolj orijentiran na to stran!

Ignorant je torej, a vendar hoče biti — sodnik! Seveda si pomaga zato z drugimi „argumenti“, ki se jim mora smejati vsak, kdor ni pravi renjilski fanatik. Pravi namreč, da ob vprašanju (tržaskih) navedb stopa njih juridična stran — torej vprašanje: ali so v zakonu utemeljene ali ne? — v drugo vrsto in glavno da je politična pogreška, ki je dovela do delikatnega spora med Avstrijo in Italijo! Sedaj da ni bil moment za reševanje principijelnih vprašanj o državnem pripadnosti dotičnih uslužbencev in za tako „kruto“ postopanje proti italijanskim podanikom! Zakaj? Ojste budalost: „Marl so oni (renjilski uradniki) krivi, da pripadajo tistemu kraljevstvu, kateremu ne kraljuje — papež!“

Očitneje se pač ne more priznavati pomanjkanja vsakega dobrega argumenta. Nu, pa osvojimo si za moment to čudno logiko solnograškega lista, in zaslučimo sličico. Avstrijski domačini se morajo umikati pred renjilci, so-li oni krivi, da niso renjilci?!

In „Piccolo“ ploska tej budalosti argumentaciji ter jo smatra znakom, da med Nemci prodira — pravo spoznanje. So-li „Piccolovi“ možgani sploh še zmožni za kako pravo spoznanje?!

Nič manje kurlozen ni nastopni argument: tržške navedbe niso bile umesne tudi zato, ker so prišle neposredno za tem, ko je bil laški generalissimus Caneva v oblikih na Dunaju, kjer so ga vendar sprejeli z vsemi častmi!!

Sedaj vemo, kako treba! Če hočemo, da ne bo Italija skrbela za se in svoje državljane v Italiji, ni treba drugega, nego da pošljemo mi kakega Conrada pl. Hötendorfa v Rim, kjer ga gotovo sprejmo z največjimi častmi, četudi morda z manjšo — odkritosrčnostjo.

Za tem prihaja največja bomba iz arzenala nemške logike in — pameti. Obsoja izzivanje takih incidentov zato, ker Nemci opazujejo dan na dan, kako hočejo odgovorni faktorji iz teh krajev napraviti slovensko državo s pomočjo — Vatikana!

Pustimo na strani gorostasno absurdnost, ki hoče spravljati tržške namestništvene navedbe v zvezo z vatikanskim politiko. Drznelo se pač ne more postavljati resnice na glavo. Avstrijski državniki, ti zakrknjeni sovražniki Slovanstva, in pa Vatikani, ki s svojimi latifundatorskimi ukazi sistematično odpravljajo še zadnje ostanke pravic slovenskega jezika v cerkvi — ti naj bi hoteli napraviti iz Avstrije slovensko državo?!

In ta argument, ki tako očito bi je resnici v obraz in pa zdravi pameti, razpreda „Piccolo“ z veliko slastjo dalje na lastne stroške. To je nekaj zanj! Na ta argument sam še misli ni. Sedaj se mu kaže vsa ta afera v popolnoma novi luči. To je odredilo razkritje: slavizem in klerikalizem sta se združila proti siromašnim renjilkolom — temu blagoslovu za naše kraje in naše ljudstvo!! In če še kdo dvomi na tem, naj čita včasih tozadevni članek „Piccola“, kjer izve, kako si vlada prizadeva, da bi v deželni zboru gorškem ustvarila slovensko-klerikalno večino!!

Ne, ne, gospoda konfuzionarji pri „Piccolu“. Vladi se ni treba prav nič truditi, kajti to so že poskrbeli — volilci! Ti so ustvarili razmerje med strankami v bodočem deželni zboru gorškem! Ti so bili, ki so eliminali iz večine tiste italijanske kamoriste, ki sedaj rohne proti tržškemu namestniku, ker sledi svoji vesti Avstrije. Ljudstvo pa odobruje njegove navedbe!

Sedaj šele je zasvetila v „Piccolovi“ sicer tako — špekulativni glavi, velika luč. Klerikalizem in slavizem! Da ni te kombinacije, bi imeli po vseh naših občinah nameščene same najlepše renjilce. Zakaj ne tudi po državni? In če bi bil vmes tudi kak italijanski oficir, tudi ne bi škodilo — Italiji. Kajti to je glavno, da je Italija zadovoljna. Bog donaj! čim večkrat kakega italijanskega generalissima na Dunaj! Razmerje med Italijo in Avstrijo bo najlepše. Slovani ne bodo kalili vode laške oligarhije in domačini bodo — stradali! Za ideale naše kamore bo najboljša preskrbljeno in klerikalizem bo ubit.

„Piccolo“ je zasvetila velika luč tam iz nemškega Solnograda dol!

Nova slovenska deželna odbornika.

(S Tolminkeskega.)

Članek v „Edinosti“ pod zaglavjem „Nov deželni zbor, nov deželni odbor“ mi je potisnil pero v roko. Ne vem, če je bil kateri del naše dežele tako omalovaževan v časih prejšnjega deželnega zbora in odbora, kot ravno naš gorški del. Obljub je bilo polno; kar je kdo hotel, vse se je obljubilo in vedno smo slišali sonoren glas: bomo že naredili. Na papirju smo imeli zapisane dolge vrste deželnih podpor, toda koliko se je izpolnalo? Tako malo, da se je videlo najjasnejše, kako so se dovoljevale deželne podpore najraje v politične svrhe. Ni denarja, ni tega ni onega, manjka to in ono, tako in enako so odpravljali ljudi in deželne uradov. Šlo je včasih za kako nujno reč; tu pa se je pripetilo, da deželni odbornik niti ni vedel ni o oni ljudski potrebi, iz neke najbolj klerikalnih občin so se bili napotili možakarji na deželni odbor poprašati, kako je z neko nujno občinsko zadevo. Ali zgodilo se je, da dotični gospod, poprašan o tej nujni občinski zadevi, ni vedel nič; niti tega ni vedel, da je bila ona stvar vložena že pred časom ter da je rešitev nujna. Razočarani so odšli zvesti prišast iz deželne hiše.

Če se je tako delalo, potem seveda je umevno, da nismo mogli ničesar dobiti iz starega deželnega odbora. Zato pa se morajo razmere v deželni odbor korenito izpremeniti. Deželna nesreča, dr. Pettarin, je penzioniran. Na njegovo mesto mora priti človek, ki bo uradovale povsem nepristransko, in tu morata biti slovenska odbornika, pred katerima ne bo mogoče ničesar skrivati. Pettarin je delal, kar je hotel, in to je delal povsem neovirano, ker je imel popolnoma na svojo stran odhajajočega slovenskega odbornika Berbuca. Ko je hotel dr. Stepančič priti kakšni zadevi od dna ter je šel na brskal po uradu, je bilo s to neprijetno Pettarinu in pa Berbuču tudi. Mi smo o vsem tem dobro poučeni. Zato pa kličemo: proč s starimi razmerami v deželni odbor. Zakrajje vati mora v njem dobro pošteno delo, pravično za obe deželni strani.

Težka bo naloga novih odbornikov na sploh, posebno težka pa za slovenska odbornika. Ta dva morata napraviti red glede slovenskih stvari v deželni hiši, kajti da bi se delalo z nami še naprej tako, kakor se je pod Pajerjem, tega ne sme biti več. Pričakujemo več pravičnosti od strani italijanske ljudske stranke; pred vsem pa moramo poslati v deželni odbor dva svoja dobra, sposobna moža. Le pogledajmo Italijane, kako si poskrbijo vedno dobro zastopstvo v deželni odbor. Svoja najboljša moža izberejo in ju pošljejo v deželni odbor. V deželni odbor imajo Italijani vedno dva jurista; mi smo imeli pa komednega penzioniranega profesorja, ki je računal najraje le to, koliko dohodkov ima na leto. — Zato pa morata sedaj izmed naših poslanstev v deželni odbor dva jurista, dva mlajša gospoda, kakor se glasi tudi želja s Krasa v omenjenem dopisu izražena.

Pred dnevi sem bil v Gorici in izvedel reči, ki mi nič kaj ne prija in ne prija nobenemu, komur sem jih povedal. To bi zavrelo po deželi, ako bi se sasedli slovenski odborniki mestni nepristno. Sedaj je čas za to, da dobimo zopet nekdanjo veljavo v deželni odbor, ali v ta namen potrebujemo čistih moči, ne kakega cincarja. Ne sme biti sinekurna odborniško mesto, kakor prav omenja dopisnik s Krasa, marveč trdo trudapolno delo je vezano na odborniško mesto. Zato hočemo, zato zahtevamo, da zasedeta obe odborniški mesti dva jurista, mlajša moža. Potem bo prav; drugače bomo vedno pod Italijani. Italijani imajo v deželni odbor glavarja in dva odbornika. To že vemo, da pošljejo v novi deželni odbor dva jurista, ki bosta tam varovala italijanske koristi. Proti njim moramo postaviti tudi mi dva jurista, moža na svojem mestu. Resnost položaja zahteva to in resnost položaja diktira, da naj izgine ispred nje vsaka valjivost in vsaka sinekurna pohlepnost!

Naše kmečke volilce moramo končno zagotoviti, da bodo njihovi interesi dobro zastopani, ako se izpolni gor omenjena želja oziroma zahteva. Naši juristi so dobri sinovi našega naroda, čigar težnje poznajo popolnoma. Zato jim smemo zaupati zastopstvo svojih interesov in se nadejamo, da bodo najbolje zastopali uprav kmečke težnje.

V Gorico kličemo s Tolminkeskega: Caveant consules!

Domače vesti.

Slavofobstvo med finančnimi uradniki. Nekli Slovenec, stanujoči na Greti (za slučaj potrebe so njegovo in imena priča na razpolago) je dobil te dni po pošti košaro grozdja.

Posiljatev so seveda v finančnem uradu na glavni pošti pregledali. Na zahtevo stranke je posiljatelj respicijent posiljatev slovenski označil na spremnici. Zato ga je

navzoči uradnik surovo nahrulil in mu zagrozil, da ga naznanil. Na opravičevanje respicijenta, da je stranka zahtevala slovenski, je zagriženi uradnik zavpil: Hier ist die Amtssprache deutsch und italienisch! Wenn ihnen das nicht recht ist, gehen sie sich beschweren, sonst gehen ich!

Tudi ta slučaj, kakor nešteto drugih, priča, take fanatične tiče ima finančna direkcija v svojem področju! Kaj nam koristi, da nam gospodje na direkciji uljudno zagotavljajo svojo nepristranost tudi napram slovenskim strankam in svojo voljo za uveljavljanje principa enakopravnosti, ko pa podrejeni jim tiče poljo v praktični službi vse drugačno pesem!!

Železno metlo v roko, potem še le bo koristilo in bodo kaprali ti gospodje, da tudi slovenska stranka ima svoje pravo, ki je morajo tudi oni respektirati brez vsačih — odurnosti in žaljenj! Če pa je v njih sovražstvo do Slovanov tako veliko, da ne zmerejo tega, nu pa — naj se lepo odpovedo javni službi, in naj gredo tja, kjer ne bodo prihajali v dotik z omraženim slovenskim ljudstvom! Naj si le ne domišljajo nikdar, da bi se to ljudstvo le radi njih odrekli svojih narodnih in jezikovnih pravic! To naj si zapomnijo!!

VIII. seja mestnega občinskega sveta se bo vršila v ponedeljek, dne 29. t. m., ob 7-30 zvečer. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika VII. seje. 2. Definitivna izvolitev upravnih odborov za mestno bolnišnico, javno vodo, vodovod in ulično železnico. 3. Predlog delegacije v zadevi pokritja za prekopavanje proračuna pri zgradbi mestne zastavljavnice.

Z velikanskimi častmi so pred kratkim pokopali tržaški laškoliberalni kamorasi nekoga Basilio, bivšega Garibaldinca. Za pogrebom je šel ves odbor njihovega političnega društva „Patrije“, pred par dnevi okradena „Ginnastica“ je položila vence na njegovo krsto in prav tako so tudi storila razna druga društva. In kdo je bil pravzaprav ta Basilio?

Imel je v ulici della Pescheria dve tole-rančali hiši in njegova žena je vodila „kšeft“. Ker pa so prišli na sled, da je lovila po ulicah 12 in 13 letne deklice, je bila Basilio-jevima odvzeta „koncesija“.

No, laškoliberalna kamora je v resnici lahko ponosna na svojega Garibaldinca. „Gilia v kup štrih“, in zastopniki „Patrije“, „Ginnastike“ in drugih kamoraskih društev so tvorili „damami“ iz Starega mesta, ki so spremljale svojega bivšega „očeta“ k večnemu počitku, res prav — enotno sliko. Stari Garibaldinec je gotovo še v grobu imel veselje nad to lepo družbo!

Ali so ga nalagali tega ubogega Barzinija laškoliberalni kamorasi, oziroma „Piccolovi“ židovski uredniki. Mož, kateremu se mora sicer priznavati, da šteje med najboljimi italijanskimi žurnalisti, je padel v Trstu v pravo jarno razbojnikov, ki so mu natrobili toliko laži, da se mora smejati človek, ki čita njegove članke „Razmere Italijanov v Avstriji“ v milanskem „Corriere della sera“. Barzini večkrat citira tudi naš list, seveda tako, kakor so mu napovedali „Piccolovci“, in tu se vidi, kako nevarno so ga nafarijali. Tako pravi Barzini, da je pisala „Ed.“ v svojih pripombah k volitvi zmagi slovensko-socialnodemokratski meseca junija 1. 1911. takole: „Dokazavši, da so Slovenci pomagali socializmom, da so si pridobili mandate, si je Slovanstvo priborilo zmago. Socialisti nam pomagajo tu. Že v vprašanju italijanske Lege Nazionalne so se ponašali dobro. Volimo socialiste, ker hočemo v resnici zločiti italijansko nacionalno moč.“

Pregledali smo vso „Edinost“ meseca junija 1. 1911., pa vendar nismo mogli zaslediti teh besedi, ki smo jih po zatrjevanju Barzinijevem baje napisali. Ni jih v „Edinosti“, pa jih ni. Porodilo so se pač v laž-nivi glavi „Piccolovih“ urednikov. Ali da! Našli smo vendar nekaj. Na shodu političnega društva „Edinosti“ dne 17. junija 1911., to je, pred ožjim državnoborskim volitvami, je govoril dr. Rybač in je „Edinost“ poročala o njegovem govoru takole: „Tako moramo pobijati to stranko (laško-liberalno) na vse načine, pa bilo tudi s tem, da volimo socialiste. Sicer bi imeli govornik največ razloga, da bi se jezili na socialiste. Vemo tudi sicer, da so napravili mnogo grehov. Vendar tu prihajata v poštev tudi osebi. Kobi šlo za osebe Puecherja ali Cerniutza, on ne ve, če bi govoril tako, ali Pittoni in Oliva sta se izkazala v vprašanju Lege Nazionalne bolj poštena kakor ona dva. Zato vam predlagamo, da glasujete proti kamorim za socialiste.“

Mislimo, da je pač toliko razlike med tem prvim citatom in onim zgornj, ki si ga je dal Barzini narekovati po „Piccolovih“, da prav lahko rečemo, da je pošteno lagati tisti, ki mu ga je narekoval.

Da Barzini imenuje šolo družbe sv. CM propagandistično, mu ne zamerjamo, saj vemo, da mu tržaški kamorasi niso povedali, da vlada zato vzdržuje nekaj učiteljev na tej šoli, ker laškoliberalna kamora na

mestnem magistratu vključ vsem zakonom noče dati nad 3000 slovenskih otrok šol v njihovem materinem jeziku. Da pa žurnalisti svetovne slave ne pozna še večjega kulturnega škandala, ki se leta in leta že vrti Dunaju, kjer 300.000 Čehov zapirajo hrove šole, je pač malo čudno, in to bolj, ker so prav sedaj vsi listi polni kulturnega škandala. Barzini namreč p da so nemški socialisti glavovali v dškem parlamentu proti podržavljenju Koskega šole, ki je oškodovala nemške lute na — Češkem. Časnikar Barzini je: bi pač ne smel streljati takih kozlov.

V vseh onih člankih se tako vrsti resnica za lažjo in laž za neresnico, da skoraj nehoti prihaja sum, da skoraj ni goče, da bi tako naobražen, resen človek kakor nam je bil doslej znan Barzini, mogel napisati kaj takega. V misel nam prihaja neki drug italijanski časnikar, tudi velikega slovesa in z istim imenom — Luigi — ki je bil celo ministrski predsednik in o katerem je znano, da je mnogokrat „posodil“ svoje ime za spise, ki nikdar niso videli njegove pisalne mišice. Pa ne da bi bil storil tudi Barzini sedaj tako? Da so ti članki skovani nekje v bližini Goldoničevega trga v Trstu in da je dal Barzini zanje le svoje ime?

Naj si je že tako ali tako, lovorjavega venca si ni spletel z njimi. Vsekakor pa o njih še nismo izpregovorili zadnje besede.

Ubogi Barzini! Mnogokrat je že „Edinost“ omenjala italijanskega žurnalista Barzinija. Kot poročevalec lista „Corriere della sera“ iz Milana je ta mož prepotoval že skoraj ves svet. V rusko-japonski vojni je bil eden najresnejših poročevalcev. Tudi vse druge vojne kampanje zadnjih let je opazoval ta vzorni poročevalec na lici mesta. Sploh je veljal za objektivnega poročevalca, dokler ni (pred par tedni) padel v roke tržaške kamore! Ta je revnega Barzinija, ne poznavajočega razmer, tako zmešala — kakor ga ni zmešalo gromenje topov v raznih vojnah!

Mi smo vedeli, da se Barzini nahaja v Trstu, a upali smo, da se, kakor izkušeni mož, ne zadovolji z izvestili laži liberalne kamore in da bo skušal spoznati resnico. Motili smo se. Mož je pošteno nasedel in sedaj gromadi cele hribe laži na račun tržaških Slovencev in jugoslovanov sploh. Kozle, ki jih strelja, so nebotični. Morda se poljubi komu, da bo pobijal v Barzinijevih člankih nagromadene neresnice, a nam se zdi, da bi bilo to nepotrebno. (Tudi ni možno, ker je zaplenjeno.)

Pokojni prof. Sbarbaro je bil učenjak. Prišel je v Trst, pozvan po kamori, da tu predava. Mož pa je proučil tržaške razmere tako, da je na sestanku kamoraskem naravnost povedal — da greše oni napram Slovincem več, nego pa Slovenci napram Lahom. Svetoval je kamori, naj bo bolj popustljiva in spravljiva s sosedi — in za te nasvete so ga izgnali, brutalno izpodili iz Trsta! Posledica brutalnosti tržaške kamore je bila, da je veliki učenjak in poštenjak, vseučiliški profesor Sbarbaro, zbolel in umrl!

Barzini gotovo pozna to historijo, zato je občeval le s kamoro in v smislu kamore piše. Na ta način si je zagoto il hvaležnost kreditarjev; nikakor pa ni povikal ugleda, ki ga je užival med Slovani do sedaj.

Ako pa Barzini ne pozna brezmejnne zlobe in zavratnosti tržaških odpadniških kreditarstov, ni bilo treba, da napada in žali one, ki jih ne pozna in ki mu niso dali povoda za naravnost ostudne napade.

Baratieri.

Ivan Dolinar. Prejeli smo: Dne 6. junija 1886 je umrl tržaški prvoborilec Ivan Dolinar. Predno je potekla 10-letna doba, ko magistrat prodaja nagrobnike onih, za katere ni bila plačana zemljiščnina za nadaljšanih 10 let, smo mi tržaški Slovinci ukrenili potrebno, da je kamen Dolinarjev ostal. Tako se je plačalo že dvakrat.

Ker ni daleč čas, ko se bo prekopavalo zemljo, v kateri počiva naš nepozabni Ivan, in ker je po zadnji ureditvi ostalo še denarja za ponovno odplačanje, prosimo, da bi dotični gg. ki imajo to stvar v rokah, objavili denarno stanje, da se, ako treba, pravočasno okrene potrebno, za ohranitev Dolinarjevega spomenika.

Častni večer učit. Gröbmingu v slovo se bo vršil danes 27. t. m. ob 9 zvečer v „Narodnem domu“ pri Sv. Ivanu. Sodelujejo: „Damski zbor in salonski orkester vrdelskega Sokola“, „Svestolovansko pevsko društvo“, „Vrdelski igralci diletanti“, „kupletski mojster Kemperle“ itd. Ivančani! Zapuščta nas mož, ki je več let nesebično deloval pri nas na glasbenem in na narodnem polju! Poslovimo se dostojno od njega.

Večer se bo vršil pri pogrebnih mizah, brez vstopnine in brez oblačnega srečkanja.

C. kr. navtična akademija. V sredo, dne 1. oktobra t. l., se prično redna predavanja za pomorske poročalke in kapitane dolge vožnje. Vpisovanja se vrše v ravnateljski pisarni v uradnih urah.

Turške srečke

so najbolj zanimiva loterija, kajti vsaka srečka mora zadeti! Prospekte razpošilja Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani.

Kupujte Nar. koleki

„Svoji k svojim“. Nekateri naši ljudje izvajajo to lepo načelo pač tako, da smatrajo za potrebno napadati vsako narodno podjetje, ki se ne razdiraški listi, ki vse to na jemajo in objavljajo. Tako se je skem „Dnevu“ tudi neki „delavec“ ad našo najmlajšo gospodarsko-zadružno „Našim domom“, češ, istil (1) zidati pet hiš v Škorklji člane narodnemu stavbnemu pod-znesek 40.000 K, ko bi bil to il drugorodec morda renjtkolo — 30.000 K, s čimer da se je oško-ri pet družin za celih 10.000 K. odu „Dnevoemu“ „delavcu“ se da ni prav nič, ali bolje, da noče biti prav nič informiran o tej zadevi in o poslovanju zadruge „Našega Doma“ sploh. To izhaja že iz njegove trditve, da se je ta zadruga prekrstila iz „Lastnega Doma“ v „Naš Dom“.

Omenjena stavba v Škorklji se je od dala najnižjemu ponudniku za znesek 31.000 K. Z dodatnimi deli, ki so se morala izvršiti vsled zahteve oblasti in na izrecno zahtevanje članov samih, je pa naraslo vse delo, izvršeno po grajanem stavbnem podjetniku, na okroglih 34.000 K. Sezidalo se je za to svoto pet hišic, katerih vsaka obstoji iz 2 sob, ene sobice, kuhinje, hodnika in stranišča ter ima vsaka svoj vrt, betonirano teraso, majhno dvorišče, klet in posebno stopnišče, ker hišice stoje na visoki terasi. Opremljene so prav gosposki, s parketnim oziroma keramičnim podom. To pač zadostuje, da uvidi vsakdo, koliko se je za omenjeno svoto moglo podati članom na prostoru v Škorklji, ki ima sicer zavidljivo lep razgled, a je zaradi slabega dovoza povzročil stavbeniku velikih težav in stroškov. Mislimo, da se za tako ceno in na takem prostoru ne bi moglo nikakor nuditi več, tem manj pa morda še ceneje. Da je pa bil ponudnik, ki je dovršil to delo, slučajno obenem že zaveden okolščinski narodnjak, za to pač zadruga nič ne more!

Sicer pa upa zadruga, da se jej posreči v kratkem, da zgradi več posloplj. Tedaj naj se gospod „Dnevo“ „delavec“ oglasi s svojimi predlogi in naj predstavi odboru „Lastnega Doma“ onega slavnega drugorodca, ki utegne izvršiti delo za 10.000 K ceneje, kakor slovenski ponudnik. In tedaj bo „Naš Dom“ gotovo dajal prednost drugorodcu pred domačinom (seveda celo tudi narodnim) in dal še posebno nagrado „Dnevoemu“ „delavcu“ za tako pridno sodelovanje v korist proletarstva.

Seveda pa se obenem toplo priporočamo gospodu „delavcu“, da izposluje pri „Dnevu“, da nas ne napadejo potem tako robato zaradi izvedbe njegovega nasveta, kakor so napadli ona naša podjetja, ki so v zadnjem času prisiljena morala izročiti svoja stavbna dela slučajno drugorodcem.

Glasbena šola „Glasbene Matice“ v Trstu. Starše gojencev prosimo, da pošljejo danes popoldne ob 2 vse one gojence, ki so se letos na novo vpisali v glasbeno šolo k pouku glasbene teorije. Teorija za II. letnik pa začne tudi danes ob 3. Pouk se vrši na Acquedotto, št. 20, II. nadst.

Šestletnica NDO se letos ne bo več vršila, pač pa se bo vršila jutri, v nedeljo, zabava v prostorih kons. društva v Rojanu. Spored: koncert in ples. Začetek ob 4 popoldne. Na koncert, ki se vrši v vrtnih prostorih, je vstopnina prosta. Ples se vrši po koncertu v dvorani.

Nove umetniške razglednice. V za-logi tvrde ig. pl. Kleimayr & Fed. Bam-berg v Ljubljani je izšla serija 6 umetniških razglednic po slovenskih narodnih pesmih (1—6). Razglednice, ki jih je naslikal znani umetnik H. Smrekar, izborno predstavljajo veselje in trpljenje slovenskega ljudstva po naših narodnih pesmih. Slikarju se je po-srečilo, da je s pravim umetniškim razume-vanjem v podobi podal vse mišljenje, ki veje iz narodnih pesmi. Umetniku moremo k delu le čestitati in upamo, da se te kras-ne razglednice kar najbolj razširijo med slo-venkim ljudstvom.

Vrednost slovenskim obrtnikom in trgovcem! Vpisovanje v „Slovensko obrtno-nadaljevalno šolo v Trstu“ se vrši danes in vse ostale dni meseca septembra od 6 do 8 zvečer v prostorih „Slovenske trgovske šole“, ulica Stadion 21. I.

Vpisnina znaša 2 K. Vajenci morajo prinesli s seboj šolsko izpustnico oziroma zadnji „Izkaz obrtno nadaljevalne šole“.

Redni pouk se prične 1. oktobra.

Tržaška mala kronika.

Trst, 26. septembra.

Polizkušen samomor. V ul. Conti št. 22. stanujoča 40letna Viktorija Bonifacio je snoči v samomirnem namenu izpila veliko množino alkohola. Poklicali so Treves, ki je nesrečnico dal prepeljati v opazoval-nico.

Zaradi tatvine. Ker sta hotela ukrasti nekemu Andreju Eratu na trgu Ponterosso denarnico iz žepa, sta bila aretirana 38letni Alojzij Grosovin in 36letni Anton Povh, obs-tržšana.

Zaradi pilančevanja. V ul. Stadion št. 19 stanujoči težak Alojzij Donati je bil nepopoln pilanček. Končno pa se mu je zmečalo in Treves ga je odpeljal v blaznico.

Tatvina. Anton Horvatin, od nekega iz koprškega okraja, je pustil na trgu Barriera vecchia konja z vozom in se za kratek čas odstranil. Ko se je vrnil, ni bilo ne konja ne voza. Naznanil je stvar policiji. Škode ima okrog 600 K.

Slovensko gledališče v Trstu.

Gledališka sezona začne jutri, v nedeljo, 28. t. m. s prekrasno Tucičovo dramo „GOLGOTA.“

Vstopnice se dobe na dnevni blagajni, kjer se tudi sprejema naročila za abonement.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

POLITEAMA ROSSETTI. Danes ob 8 zvečer otvoritev ciklusa predstav v proslavo Verdija. Uprizori se „Il Trovatore“. — Jutri zvečer repriza. Popoldne izredna predstav Massenetove opere „Manon“ ob znižanih cenah.

FENICE Zvečer ob 8 repriza operete „Bruder Straubinger“. V ponedeljek noviteta.

Društvene vesti.

Vrdelski „Sokol“ priredi danes, v so-boto, pozdravni večer svojim članom, ki odidejo letos k vojakom. Začetek ob 9. Brez vstopnine.

Društvo bančnih in hranilničnih uradnikov v Avstriji, skupina Trst, vabi bančne in hranilnične uradnike na izredni občni zbor, ki se bo vršil dne 27. t. m. ob 8 in tri četrt zvečer v dvorani Fenice, ulica sv. Franciška, s sledečim dnevni redom: 1. Sobotni popoldanski počitek. 2. Razno terostil.

Opozarja se, da se izrednega zbora udeleži tudi predsednik društva, gospod Ar-min Aufricht, ter se priporoča polnoštevilna udeležba.

Trž. kolesarsko društvo „Balkan“ napravi v nedeljo, dne 28. t. m. skupni izlet v Komen. Odhod je točno ob 8 zjutraj izpred kavarn „Mlaerva“. Člani bivačji v Brišči-kih, na Proseku in Opčinah počakajo ob 9 pri obelisku. — V soboto ob 8 zvečer se vrši zbiranje vseh članov v kavarn „Mi-nerva“.

Odsek pevskega društva „Velesila“ priredi v nedeljo, dne 28. t. m. v Sanci-čemetovi dvorani v Škledju ob 4 pop. ve-lik koncert s sledečim sporedom: 1. V. Klaič: „Svrčanje“, solmesospev. 2. A. La-jovic: „Serenada“, solo-tenor, poje g. Josip Sanci. 3. Schumann: „Uspavanka“ za gosli, izvaja g. Dragotin Sanci. 4. P. H. Sattner: „Pogled v nedolžno oko“, četverospev. 5. S. Šantel: „Galebi“, sopran poje gđc. A. Godina. 6. Ranzato: „Serenata“ za gosli, prednaja gosp. D. Sanci. 7. F. S. Vilhar: „Mornar“ solo-tenor, poje g. I. Sanci. 8. V. Vanda: „V slovo“, četverospev. 9. V. Križlov: „Medved snubač“, veselolga v 1 dejanju. Soliste spremlja na klavirju g. Ivan Gibec, petje pa vodi g. Vaso Sanci. Po koncertu je ples, ki traja do polnoči.

Gospodarstvo

Jadranske banke v Trstu. C. kr. fi-nančno ministrstvo je dovolilo z odlokom z dne 3. t. m. št. 64800, da se kotiranje del-nic Jadranske banke na borzah v Trstu, Pragi in na Dunaju razširi tudi na 5000 novo izdanih delnic, ki so jih prevze-li delničarji „Hrvatske vjerske banke“, ki se je, kakor že znano, fuzionirala z Jadrat-sko banko. Na podlagi tega dovoljenja je pripuščenih v promet na imenovanih borz h vseh 20.000 delnic Jadranske banke v skup-nem nominalnem znesku od K 8.000.000.

Neugodnosti ribjega olja so odpravljene z „Emulzijo Scott“.

Navadno ribje olje, dasiravno je izborna krepilo, postane valed toliko slabih strani, skoraj nerabno. Toliko otroci kolikor odrasli ne morejo navadnega ribjega olja valed slabega okusa asimilirati, in to valed slabih prebavnih lastnosti istega. Vse drugače je z uporabo „Emulzije Scott“, ki je tudi ribje olje, ali tako pripravljeno, da se ga z lahkoto prebavi in je pri tem jako okusno.

Po prehlajenju, v času, ko delajo otroci zob, v periodah konvalescence, v slučajih, ko imajo otroci delikatne, šibke kosti, in v slučajih slabe slasti nudi „emulzija Scott“ izborne usluge.

Cena originalni steklenici, ki se dobiva v vseh lekarnah K 2-50. Ako se pošlje 50 vinarjev v znakmah tvrdki „Scott & Bowne G. m. b. H.“, Dunaj III., ter se ob tej priliki sklicuje na ta oglas, pošljemo potom ene lekarna, in sicer samo enkrat, steklenico emulzije „Scott“ za poskušnjo. (1)

Dr. Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni se je povrnil in ima svoj ambulatorij v Trstu, v ul. San Lazzaro št. 17, I. (Palazzo Diana) Za cerkvijo Sv. Antona novega. Sprejema od 12. do 1. in od 6. do 7. pop-ženske od 5. do 6. popoldne

NARODNA POSOJILNICA IN HRANILNICA v TRSTU

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

NOVA ULICA ŠT. 13, II. NADSTROPJE

sprejema in obrestuje **vloge na knjižice po 4¹/₂—4³/₄—5%**

Daje posojila na menja in vrednote na mesečna ali tedenska odplačila.

Eskomatuje trgovske menjice. Prodaja srečke na mesečne obroke.

SLOVENC! Vaš narodni urar in zlatar

ALOJZ POVH

se nahaja na trgu Barriera 3.

Jos. König

nemški zobotehnik

Trst, ulica San Nicolò št. 18./II. Sprejema od 10 do 1 in od 3 do 8 popol.

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

ordinira od 11—12

Trst, ulica Bonomo 3/II. (nasproti Dreherjeve pivovarne).

Podpisani priporočam cenj. občinstvu svojo novo

GOSTILNO

„Ai Cacciatori“

TRST, — ulica Chiozza št. 5.

Toči se domače prvovrstno vino, črno in belo, kraški teran in istrsko. Pivo prve vrste. Kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. — Za obilen obisk se priporoča

Mihael Zobec, lastnik.

V ulici Carradori št. 4

(vogal ul. Nicolò Machiavelli)

se je otvorila te dni nova, velika

trgovina drobnarij

v kateri se prodajajo vsakovrstne bižute-rije, japonske vaze, posode za kavo, čaj itd. katere prihajajo naravnost iz Japonske.

Zaloga to- in inozem. vin špirita likerjev h razpredaja na drobno in debelo

JAKOB PERHAUC

Trst, Via delle Acque št. 8, Trst

(Nasproti Omb. Centrali)

Velik izbor francoskega lampajca, posebnih deset-ah italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordons Burgunder, renskih vin, Mosella in Orinatti. Ban-kojak, rumna ligura ter posebni prišli tropicovci, divovci in brinjave. Izdelki I. vrste, dobi se de-šičnih krajov. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razpe-tilje se po povzetju. Osnili na zabavo in banko.

Razpredaja od pet litra naprej. 20

Krojačnica Vek. Terzo

Trst, ulica Fonderia št. 4, I n.

Priporoča se c. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba po najnižjih cenah in najnovejšem kroju. Bogata izbora najnovejših angleških vzorcev.

SVOJI K SVOJIM!

Akademični slikar

Josip Vučetić

podučuje risanje in slikar-stvo v svojem atelierju v Trstu, ulica Belpoggio 3a. (Hiša nova).

Odlukovana pekarna in slaščičarna Vinko Škerk - Trst

Trikat na dan svež kruh. Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čaj in bonbonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, krokanov in vse predmete za peči. Naj-finejša moka iz najboljših mlinev po najnižji ceni. Fina inozemska vina in likerji v steklenicah. Brezplačna postrežba na dom. Kruh in slaščice se izdelujejo s higijeničnim električnim strojem.

„Alla Città di Solingen“

Vittorio e Erminio Zandegiacomo

Trst, ul. Ponterosso 4 (hiša Mordò).

Velika izbira nožičev. škarij, brivnih bri-tev, brivnih aparatov vseh sistemov, apa-rati za lasé, predmeti za manecure, ku-hinjski noži i. t. d.

Lastna delavnica brusarja CORSO št. 3.

„Slavija“

vzaj. zavarov. banka v Pragi

Rezervni fond K 63.432.101-92.

Izplačane odškodnine in kapitalije Kron 129.965.304-25.

Dividend se je doslej izpl. 2.899.795-26.

Po velikosti druga vzajemna zavarov. naše države z vseskozi slov.-narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejih kombi-nacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavar. na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in naj-kulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Zavaruje tudi proti vlomom.

Dovoljuje iz čistega dobička iz-datne podpore v narodne in občno-koristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu

V. CEGNAR, ulica Caserma 12,

TELEFON št. 21 47.

JESENSKA SEZONA!

VITTORIO PISCUR, Trst

opozarja vse svoje cenjene odjemalce, da je sprejela veliko pošilatev narejenih oblik za moške in dečke v najnovejših barvah in da jih bo oddajala ob tej priliki po tako nizkih cenah, kakor jih še ni bilo v Trstu. — Oglejte si veliko skladišče, ne da bi morali kaj kupiti. NB. Priporoča se, da trgovina ne zamane z drugimi, kar bi bilo v vašo škodo.

Nar. delavsk. organizacija.

Lesno delavstvo vseh strok. „Zveza jugoslovanskih lesnih delavcev“ sklicuje za jutri, 28. t. m. javen shod, ki se vrši v dvorani NDO, ul. Sv. Franciška 2 z dnevnim redom: „Sedanje neznosne razmere lesnega delavstva.“

Deželni odbor NDO ima danes, v soboto, 27. t. m. ob 7.30 zvečer izredno odobrovo sejo, h kateri so vabljene tudi zastopniki osrednjega izvrševalnega odbora.

Skupina delavcev v plavžih. Danes v soboto ob 7 zvečer shod delavcev prve partije v prostorih „Gospodarskega društva“ v Skednju.

Za delavce tržaškega tehničnega zavoda pri S. Andreju priredi NDO danes, v soboto, ob 7.30 zvečer shod v dvorani „Delavskega kons. društva“ pri Sv. Jakobu. Tovariši, poskrbite s pridno agitacijo za obilno udeležbo.

Pekovski mojstri, ki potrebujejo delavce, oziroma učence, naj se blagovole obratijo vedno na našo posredovalnico dela s telefonsko št. 27 53.

Plese v NDO bo vodil znan plesni profesor Ume. Plesna sezona prične jutri, v nedeljo, ob 4 popoldne v društveni dvorani, ul. sv. Franciška št. 2.

Zveza jug. pekovskih pomočnikov. Na četrtkovem sestanku zveze, ki je prav dobro uspel, sta poročala zvezni predsednik tov. Pečar in strok. tajnik tov. Brandner o zadevah, tičečih se posredovalnice dela in organizacije.

DAROV.

— Ob krstu male Vide Domacin nabrda mala Zora Seliškar 160 za CMD.

— Za možko podružnico CMD je daroval učenec Ferdinand Pečenko po gosp. učitelju Petrovcu 10 K, ga Blažina Valentin pri vpisu hčerke v slovensko šolo za isto podružnico 2 K.

Mesto brzojavnega pozdrava vel. skupščini je prejela CMD od podružnice v Bazovici 50 K in od g. Marije Bonetove, Sv. Križ 4 K, katere je nabrala v veselje družbi.

Veseliča, katero je priredila CM podružnica v Domžalah ob priliki vel. skupščine dne 8. t. m. je prinesla vodstveni blagajni lep prispevek v znesku 400 K. Vrli in marljivi domažalski podružniki bodi še enkrat izrečena prav topla zahvala.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela 5 K, nabranih v ljudski kuhinji pri Sv. Marku nižje Ptuj. Neimenovani iz Krškega je poslal 2 K ob 5. obletnici Adamič-Lundrove smrti. Županstvo Bovec je poklonilo družbi 20 K, mesto venca na grob pokopke županje Marije Jonko. — Gospa Marija Tavzes, hotelirka pri „Lloydu“ v Ljubljani, je nabrala v veselje družbi za CMD 3 K s pripombo, da ni res, da bi bila Nemka, nego je zavedna Čehinja.

Ženska podružnica v Sežani je priredila dne 12. in 15. t. m. cvetlični dan v korist družbe, kateri je prinesel vodstveni blagajni 201 K 94 st. Da se je nabrala tolika vsota gre vsa čast marljivim in požrtvovalnim rodoljubkam v Sežani. Iskrena hvala!

Za CM obrambni sklad so se nadalje priglasili p. n. gg. in društva: 1104. Ženska podružnica v Šmarju pri Jelšah (plačala 200 K); 1105. Ženska podružnica v Celju (plačala 200 K); 1106. Neimenovani v Brežicah (plačali 200 K); 1107. Ivan Breznik, posestnik in mešan v Kamniku (plačal 200 K).

Vesti iz Goriške.

Ustanovni občni zbor društva obč. uradnikov in nameščencev na Goriškem se je vršil dne 5. avgusta v Gorici. Po 2 in poltistem trudopolnem delu se je vendar enkrat ustanovilo to za obč. tajnike in nameščence prepotrebno društvo, ki ima namen organizirati vse obč. uslužbence v eno skupino in delati na to, da se njih ugled poveča in zboljšajo njih gnotne razmere. Danes so pri županstvih v naši deželi vnašeni obč. uslužbenecji jako na siabem: brez stalnosti v službi, odvisni le od stranske volje in milosti. Glavna naloga društva bo, da si obč. uslužbenecji izvojuje stalnost v službi, kakor tudi, da se ustanovijo poučni tečajji za njih naobrazbo, kar bo v blagor njih samim in vsem občinam v naši deželi. Kako morda obč. uslužbenec, ki je nameščen le začasno, izvrševati z veseljem svojo službo, ker mu ni zagotovljena nobena bodočnost? Radi tega je večina obč. uradov tako zanemarjenih, ako je prišel v tak urad večšak, se mora ustrašiti in zbežati.

Pri več županstvih komaj da vodijo opravilni zapisniki in še ta ni vezan, in tudi ne sešiti, ampak le v nevezanih listih. Kaj je pa z obč. knjigovodstvom? Tega se sploh ne pozna, izvzemli nekaterih občin. Tu pa tam si kak župan vodi blagajniško knjigo (štraco), iz katere sestavlja obč. tajnik konec leta letni račun: na več krajih pa še tega ne. Račun se sestavlja na pamet, pišejo se dohodki in stroški, kakor jih narokuje župan, kolikor se spominja, da je prejel in izdal. Potem ni čuda, da vsled takega knjigovodstva dotični župan po dobi županovanja prihaja v zagato in velikokrat

v občutno škodo, ker novo izvoljeno starestinstvo daje po drž. računarju pregledati vse račune njegovega županovanja. (To je že popolnoma v navadi.)

Konečno sledi iz tega celo pravda, ki jo župan tudi izgublja, ker si sam s bi vse verjame, da ima občini plačati, kar je sam razkazal. Temu je krivo le slabo občinsko knjigovodstvo, in še tudi to, da župan ne dži obč. denarja popolnoma ločenega od svojega. Kjer se vleče doba županovanja 10 in več let, ni mogoče vsled zastarelosti, natančno pregledati računov, in tam ima občina ogromno škodo.

Največje zlo in poguba v gospodarskem oziru je občinam, kjer ne pozna obč. tajnik novega domovinskega zakona. Koliko domaćinov v vsaki občini naše dežle biva izven svoje domovne občine v drugih naše države in dežle, in to vse samo skozi 10 let in več lastnovoljno in nepretrgano, temveč celo od svojega rojstva dalje 30 do 50 let starosti. Kjer biva, se je rodil, tam je preživel že srednjo starost in pustil tam vse svoje mlade moči, ves svoj zaslužek in konečno tudi zdravje. A slednjč ga mora v bolnišnici vzdrževati njegova domovna občina, ki ga najbrž še pozna ne! Ali ni to neopravičeno? Res, da pri večjih občinah je krivo temu starestinstvo samo, ker ne daje sposobnemu tajniku potrebnega časa in denarja na razpolago, da bi zamogel to preiskati in ugotoviti.

Duša vsega obč. poslovanja je vendar in vedno le dober obč. tajnik. Kjer ima občina dobrega in večjega obč. tajnika, tam je lahko župan vesel, ker lahko spi mirno in brez skrbi, še toj pa dotična občina, ker ima ž njim zagotovljene največje gospodarske koristi. To bi morali državna in deželna uprava že zdavno priznati. Dosedaj so to priznali deželni zbori s potrditvijo novih občinskih redov: Bukovinski, Češki, Dalmatinski, Istrski in Predareški. Trdno upamo, da bo de temu gotovo sledil tudi naš novi deželni zbor.

Druge slovenske dežele.

Gledališko društvo na Jesenčah ponovi v nedeljo kot popoldansko predstavo „Angelo, tiran padovanski“, dramo v treh dejanjih (4 slike). Dejanje se vrši za časa benečanskega despotstva nad Padovo. Začetek ob 3, konec ob 5 popoldne.

Listnica uredništva.

Materada-Umag: Slavoj Škerij, via Commerciale 401.

Sempas: Ne riskiramo težbe, imamo preveč izkušenj s takimi stvarmi. Obrnite se, če je stvar resnična, naravnost na ravnateljstvo v Trstu z utemeljeno pritožbo.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritičje.

Dražba, ki se bo vršila danes, dne 27. t. m., od 9—12 predpoldne:

Chiffonier, umivalnik, postelje, šivalni stroj, nočna omarica, velika množina čevljev za gospode, gospe in otroke.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vis. besedo. Matice tiskane besede enkrat vsč. Najmanjša pristojbina 50 vis. Plača se takoj kasutnemu oddatku.

Priporočam svojo veliko zalogo sena, slame, ovsr, otrobov in posteljne perja. — Ivana Sklemba, Molin grande. 2173

Iščo se čevljarskega pomočnika. Recol v dolini št. 547. 2172

Iščem čevljarskega pomočnika za mešano delo. Belvedere 32, Viktor Schenk. 2174

Sprejmejo se moški na prenočišče in hrano. Škedenj št. 670. 2168

Soba z dvema posteljama se odda v najem. — ul. Geppa 9, vrata 11. 2169

Meblirano sobico s hrano se odda takoj v ul. Belvedere 12, pritičje, levo. 2175

Male hišice in razna zemljišča na prodaj v bližini mesta pod ugodnimi pogoji. Pojasmila daje Jakob Stanko Godina — Trst, Vrdela, Via dello Scoglio 174, Telefon 18-78. (2079)

Hišo v Rojano (Vernicla) 405 prodam. Cena ugodna. — Starec Drag. Prosek. 2101

FRAN RUPNIK, krojaški mojster, Trst, ulica Geppa 10, I 1808

Bukov les za oglenitev

se prodaja v Peščeniku (parna žaga Radocha) za dobo 3 let najboljšemu ponudniku. Oddaljeno od železniške postaje 4 do 10 km. — Vse natančnejše pogoje pove Oskrbništvo Rupertshof, pošta Kandija pri Novem mestu, — (Kranjsko).

Vipavsko vino prve vrste se prodaja od 56 litrov napre; postrežna zajamčena; cena po dogovoru. Pojasmila se dobi za Trst in okolice v gostilni „Andemo de Fanz“ ulica Geppa 16; za deželo pri Filipu Samec, Šmarje pri Ajdovščini. 2148

Sode belega in črnega vina prodaja Nicolo Derin v svoji kleti v Kopru in v Iso'i pri javni tehnični. 2118

„PIKA“ št. 10 je izšla. Razširjajte in kupujte jo po tobakarnah (2043)

Riccardo Baldassi, Rojan, ulica Rojanskega društva 7, (poleg „Kosumana društva“) priporoča svojo mesnico

Postrežnica do 8 jutraj do 4 popoldne (s kosilom) se išče. Naslov: Via Luigi Galvani 1, pritičje (nad ljudskim vratom). 2177

Oddasta se dve stanovanji, eno z sobo in kuhinjo, drugo z dvema sobama in kuhinjo. — Feršič, Sv. Ivan 1063, na protitovarne Girardelli. 2149

Domače klobase jetrne in krvave, domačega izdelka, se dobijo v soboto in nedeljo v restavraciji „B. nvecchiati“ ulica Geppa 17. 2154

Vsled družinskih razmer se prodaja v Gorici, Campo Santo 45, lepa enouadstropna hiša s vratom Pojasmila pismono ali sebnopri poštnem uradu v Bazovici. 2159

Trgovci in gostilničarji pozor! Drujakke in kranjske klobase, 1 krpno 12 komadov edino pri Ivanu Šubani, Buffet, via S. Sebastiano št. 6. 2160

Trgovski pomočnik išče službo v trgovini jestvin v mestu ali na deželi. Ponudbe pod „Mladenici“ poštno-ležeče. Kor'na. 2158

Mlekarna s veliko rezpečavo piva, vina, masla in drugo se prodaja radi odpotovanja za K 400—. Pojasmila: Kolaršič, Kavarna Corso 9—11 in 8—6. 2117

Prodajo se vinski sodi. — Trgovina Gorič, ul. Olmo 3. 2164

Anton Novak, brivec v Trstu, Belvedere št. 57, se toplo priporoča cenj. slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. — SVOJI K SVOJIM 2660

Žganjarna F. Pečenko

se je zopet odprla v ul. Scala Belvedere št. 1 (prihod iz ulice Miramar).

Priporoča se svojim starim obiskovalcem in obenem cenjenemu občinstvu.

MESNICA TOMAŽ ZADNIK TRST

TELEFON št. 16-08.

trg Sv. Ivana št. 6. — Prodaja mesa iz lastne klavnice na debelo in drobno. Na drobno goveje: sprednji deli po K 1.44 in 1.60. Zadnji deli po K 1.76 in 1.92. Na debelo po dogovoru. — Mesnica je vedno dobro preskrbljena s teletino prve vrste, kakor tudi perutnino. Za mnogobrojen obisk se uljudno priporoča Tomaž Zadnik.

Salon za gospe

Pranje glave, česanje, barvanje las, izdelovanje in veliko skladišče lasuljarskih del, kakor pletenice, kroketi itd. Priporoča se p. n. gospem

A. ŠEBEK, lasuljar, Trst, ulica G. Carducci št. 9

IVAN PARENZAN: mesnica.

Dnevno sveže meso, dovoz z železnice. Razpošiljanje na dom po konkurenčnih cenah. — Priporoča se za obilen obisk. Rojan, S. Marcora 1.

Novo pogrebno podjetje, Trst

(vogal Piazza Goldoni) - CORSO 47 - (TELEFON št. 14-02.)

Prevoz mrličev na vse kraje

Zastopstvo s prodajo pogrebnih predmetov: J. MRZEK, Opolno št. 170; T. VITEZ v Marezini na trgu pri cerkvi; A. JAMSEK, pri Orehu (Noghere); F. BRNETIČ v Skednju. Zaloga pristnih voščenih sveč lastnega izdelka. Podjetje bogato preskrbljeno z najnovejšo opremo. Vozovi za veličastne sprevede z bogato opremo in od najenostavnejših do najbolj luksurjnih. Krasn izbira vencev iz umetnega, cvetja, biserov, kovine in porcelana, krste iz kovine in raznovrstne iz lesa, pajčolan obleke, obuvale itd. — Za poročence, birmance in druge svečanosti bogata izbira raznovrstnih, vencev in cvetlic veščenih in barvanih. — Vsi predmeti so stalno na razpolago. Stalne cene brez konkurence postrežba točna. Nočna naročila se sprejemajo v lastnih prostorih zaloge podjetja ul. Tesa št. 31. telefon 1402. Družabnik in upravitelj M. ŠTIBILJ

Odprl se je nov

SALON-CINE

v Rojanu.

Danes nov program z ganljivo dramo

Črna mačka.

Pekarna in slaščičarna Onorato Furlani

Trst, ulica della Guardia 24.

Podružnica Vojaški trg (Piazza della Caserma) 4.

Kruh večkrat na dan svež, različne moke, vse vrste biskotov ter prodaja raznih vin in likerjev v steklenicah.

Brivec in frizer za dame

And. Rojic, Trst

Via Acquedotto 20.

Priporoča se gospodom za dobro in higienično postrežbo.

Damam se priporoča za moderno friziranje, glavopraje, barvanje i. t. d. Vsa vrstna lasna dela se izvršujejo dobro in točno.

Nova trgovina

izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke

Enrico Rehak

Trst, ulica Carducci 39 (nova hiša).

Blago fino in navadno. Izbera sukna za obleke. Hlače in jopiči za delavce. Velika izbira paletots, ranglana itd. itd.

Alojzij Boik

Trst ul. Belvedere 3, Tel. 342 R.VIII.

Trgovina delikates,

kolonijalnega blaga in jestvin vseh vrst. — Blago vedno sveže in prve vrste. — Razpošilja se tudi po pošti in dostavlja na dom.

Lekarna Brelj v Sežani

Ribje olje I. vrste I steklanica K 1.20.

3 stekl. po pošti vse franko 4.50 K.

Obliž za kurja očesa 20 vinarjev.

— Neoporekljivo sredstvo. —

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Cermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

... TRST ...

ilios della Caserma št. 13, II. nadst.